

הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות קב.

עין משפט
גז מוצה

1 א מ"ק ית: קדושין טו.
2 ע"פ בתוס' לעיל ג. ד"ה
השתא וכו' דלמאן קמ.
ד"ה תש"ן. א. בטורח נא.
3 ג"ש נא. ב. ג"שין נא.
4 ד"ה קשה. ו. ד"ה נא.
5 ו"ש ה"ש קב"ל דב"ב
קע"ג. ח. ח' בתוס' שם
ד"ה והלכה. ט. ג"ל אי
הוא בשעת מתן מעות ה"ל
לפרושי כו'. ד"ה ג"ל. י. ג"ל
וקשה לרי"י לפרוש
הקונטרס האילן ומוקי לה
כו'. ד"ה ג"ל.

הגהות הב"ח

6 תוס' ד"ה כתנאי הד"ה
ט"ז ד"ה אליבא: (ב) שם
ד"ה אליבא. וקשה לפ"י
הקונטרס האילן ומוקי לה
לחאי.

מוסף רש"י

בשטריו פסיקתא.
התנאים שצנייהם וממון
שפוסקים זה לזה (דודשין
ט). הן הן הדברים
הנקיטין באמירה. נלז
קנין. שהקדושין אין גמר
הדבר. דהב"ה האלה קאי
מתנתו אהדדי גמרי ומקי
(ט"ז). כתב לכתן שאני
חייב לך חמש סלעים.
משום פדיון בנו (בכורות
א). גזירה שמה יאמרו
פורין בשטרות. אפילו
אין עתני כלום. אי נמי
בשטר שיש לו על תצור
(ט"ז). ערב היוצא
אחר חיתום שטרות.
לאחר שחמס השטר נכח
הערב כת יד ואי ערב
(גיטין ב"ב). גובה. המלה
ממנו מנכסים בני
חורין. אבל לא משעבדי
כיון לכתא שטר בעדים לית
ליה קלף והוא ליה ממלה
על פה (ט"ז) כיון דלא
תמני עדים על הערבות.
הוא הדין לערב כלא שטר
אחר מתן מעות (רשב"ם
ב"ב קט"ז).

לא בשטריו פסיקתא. החמן והכלה פוסקין תנאים שצנייהם שנים
עדים והעדים חותמים עדות גמורה. ור"ת א"כ מאי למימרה אלטרין
בגון לכתא קנין אלא דברים ואשמעינן כדרך גידל ללא זעי קנין:
לצדק לו כהן. שלא יתנו לכהן אחר: אי הכי דטעמא משום
שיעבודא לאורייתא הוא והוא ליה
כמעיד עדים וחותמים אמאי אין
זנו פדוי: שמה יאמרו פודין. את
הצבור בשטריו חוב שיש לו על אחר
ומסרו לכהן כפדיונו לחאי למימר
מנה לי האי שטרא ומנה לי האי שטרא
ואנן תמן במסכת בכורות¹ אין פודין
לא בעדים ולא בשטרות ולא
בקרקות וילפינן לה התם מקראי
בפרק יש בכור למלה: לאחר חיתום
שטרות. תחת חתימת העדים כתוב
פלוגי ערב והוא מודה בדבר:
גובה מנכסים בני חורין. המלה
מן הערב ולא מנכסים משועבדים
כיון דלאחר חיתום השטר הוא
הוא לא כמלה על פה: אליבא
דבן ננס כולי עלמא לא פליגי.
כלומר זהא שפיר קאמרת דר' יוחנן
כרבי ישמעאל ולא כבן ננס דמודה
רבי יוחנן לזבן ננס פטור דהשתא
ומה ערב דשיעבודא לאורייתא הוא
דכתבי² אנוי אערבנו (בראשית מג)
כי לכתא עדים פטור כ"ש כה"ג:
כ

תא שמע כתב לכתן שאני חייב בו¹ חייב ליתן לו חמש סלעים.
השתא סלקא דעתין דהאי חייב משום שנתייב לו ונשתעבד
ע"י השטר ולהכי זנו אינו פדוי ומשני שאני התם דמשועבד ליה
מדאורייתא פירושו להכי יכול הכא להתחייב ע"י השטר שיש עליו
קנת שעבוד אבל במקום לכתא
שעבוד לא מני למשתעבד בשטרא:
חייב ליתן לו חמש סלעים. וזכי
האי גזוזא מיירי דאי לאו
הכי מאי קמ"ל דמיחייב:
לברור לו כהן. אפי' זמכרי
כהונה מיירי דמסתמא
קנה זלל כתיבה דמנוכח זשליה
כל הגט (גיטין ג). ומיהו לרין כתיבה
דלא ליהדר זיה והוא מני לשנויי
שכתב לו משום דלא לימא ליה פרעתי
הואיל ובשטר גמור מיירי:
אי הכי בנו אמאי אינו פדוי.
כלומר הוא ליה למימר דליהו
פדוי לכשיבא ליד כהן דנהי קדום
שכא לידו דינא הוא דאינו פדוי דהא
ליכא עליה אלא שעבוד זעלמא מ"מ
כשיגיעו לידו אמאי אין זנו פדוי
ובצרייתא משמע דאינו פדוי לגמרי:
אמאי אינו פדוי ברעואו כו'.
וא"ת עולא לית ליה דבי
יוחנן דאמר חייב דאילטרין ליה
לפרושי טעמא משום שלא יאמרו
פורין בשטרות וי"ל דאילטרין לפרושי
הכי משום דמיירי זכל ענין אפילו
כתב לו שאני חייב לו ה' סלעים
לפדיון ואפי' לא כתב לו הכי סתמא

דמילתא לפדיון זנו הוא דקאמר ולעולם אית ליה דר' יוחנן. מ"ר: **בתנאי** ערב היוצא אחר חיתום שטרות. ולא חתם עלמנו
היטב אלא ואני ערב זעלמא כעין שלמעלה והשתא משמע הכא דערב היוצא אחר חיתום משום דחשיב כמודה שנשעה
ערב בשעת מתן מעות וקשה לרבי דלא משמע הכי בסוף פ"ג דגיטין (דף כא. ב). דאמרין התם זעי רמי זכר חמתה היו מוחזקין
בזבולא שהיא שלה וגט כתוב עליה והרי היא יוצאה מתחת ידו כו' מהו מי אמרינן אקנויי אקניתא ניהליה או דלמא כו' וזעי למיפשט
רזא מערב היוצא אחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין אלמא דחייב משום דשיעבד נפשיה כשחתם עלמנו בשטר ומשום הכי
פשיט שפיר דהא האי שטרא כשחתם זו הערב לאחר זמן זכר היה מסור למלוה והיאך נכסי הערב משועבדין זו והא זעין ספר
מקנה אי לאו דאקנייה ניהליה מלוה לערב וחתם והדר מסר ניהליה ואי מטעם הודאה מיחייב א"כ לא לרין שיהא קנוי לערב ואומר
רבי דלעולם מחמת הודאה מיחייב והכי פשט רזא דאי אמרת זשלמא זעלמא קני כה"ג משום הכי מיחייב הודאה דאלימא מילתא דשטר
וחשיבא הודאה אלא אי אמרת זעלמא לא מיחייב כה"ג אס כן הכא נמי לא אלימא מילתא דהאי שטרא ולא חשיב הודאה. מ"ר (א):
אליבא דבן ננס ב"ע אא פ"גי. פירוש רבי יוחנן לא מני סבר זכר ננס ומימה לר"י דהואיל זבן ננס פליג אדרבי יוחנן דלא חשיב ליה
הודאה מנה ליה לרבי יוחנן דרבי ישמעאל סבירא ליה כותיה דהא זשליה ז"ב (דף קע"ג. ב). אמר רבי יוחנן גופיה חלוק היה רבי
ישמעאל אף בחנוק ודלמא דוקא בחנוק הוא דפליגי דרבי ישמעאל סבר משעבד נפשיה זבן ננס סבר דחנוק לא משעבד נפשיה אבל
זהודאה ל"פ כלל דמודה רבי ישמעאל דלינה הודאה ונראה לי דיש לדקדק מדקתני רישא ערב היוצא אחר חיתום שטרות ואי לא פליג רבי
ישמעאל זזהודאה לא הוה ליה למיתני הכי אלא הוה ליה למימר דערב שלא זשעת מתן מעות משעבד נפשיה אלא הא קמשמע לן
דאפילו תמני לומר דלא מיחייב משום דלא משעבד נפשיה הואיל ולא הוה זשעת מתן מעות מכל מקום מחמת הודאה מיחייב וכי מימא
ונולן דבחנוק פליגי דלמא זבהא דוקא פליגי יש לדקדק מדקאמר רבי ישמעאל למה והשיב לו הרי שהיה חונק ואם תמני לומר דמודה רבי
ישמעאל זחנוק דלא מיחייב א"כ היכי קאמר ליה למה לא יתחייב משום הודאה ומה השיבו הרי שהיה חונק אין הנדון דומה לראיה
אלא דהי זחנוק נמי פליגי והכי קאמר לו למה לא יתחייב משום דמעכשיו הוא דמשעבד נפשיה ושזי שמעתי מר' כדברי ור"ת מפרש
כולה קוגיא זלל הודאה שלא היה חייב לו כלום מתחלה והוא דקאמר חייב אני לך מנה זשטור היינו זשטור גמור שמחתמו היטב
שרונה להשתעבד ולהתחייב לו מנה זשטור זה וזהא פליגי רבי יוחנן סבר אלימא מילתא דשטרא לאקנויי זיה זשטור זה כמו שהודה
זפני עדים ואין הדמיון טוב אלא אידי דנקט לעיל דאמר להו אתם עדי נקט נמי הכא כמ"ד להו אתם עדי דמי ואין לתמוה היכי
משעבד זשטור זה הא אין מטלטלין נקנין זשטור דיש לומר דהואיל וטרה למכתב שטרא גמר ומשעבד נפשיה שהרי אפילו זאמריה זעלמא
יש דברים שנקנים כדקאמר בסמון ועוד דשמעינן ליה לרבי יוחנן זבה"ב (דף קמ"ג. א). הנותן מתנה מועעת לחזירו קנה אע"פ שלא
הגיע לידו דגמר ומקני הכא נמי מתוך שטרה ליתנס זשטור זכה"ג גמר ומקנה ומסיק כתנאי ערב היוצא אחר חיתום שטרות וחתם עלמנו
היטב אני פלוגי זן פלוגי ערב ומעכשיו הוא משעבד ועכשיו אחיא שפיר ההיא דגיטין (דף כא. ב) אבל לפי' הקונטרס דמעטם הודאה
לא כתב זו אלא ואני ערב ומסר לו השטר זפני עדים ופליגי זן ננס ורבי ישמעאל אי הויא הודאה אי לאו ואם תאמר אמאי לא הוה
שיעבוד זוה השטר כעדי מסירה י"ל דלא חשיב האי שטר לאשתעבדי זיה כיון שאין כתוב זו סם הערב אלא כתיבתו דכיון שאין מוכיח
מכתיבתו שהוא מסרו לא מני לאשתעבדי זיה ור"ת אמאי נקט אחר חיתום שטרות ה"ה קודם חיתום דהוה מיפלגי וי"ל דלהכי נקט אחר
חיתום דקודם חיתום אין רגילות לכתוב לשון גרוע אבל לאחר חיתום רגילות הוא לכתוב לשון גרוע זשטור משום שההלוואה זכר נעשית
ולפי' ר"ת דמיירי זשטור גמור ליכא למימר דהא דנקט לאחר חיתום משום דקודם חיתום גבי לכת"ע אפי' שלא זשעת מתן מעות דהא זן
ננס כריש לקיש ולדידה לא מני לאשתעבדי זשטרא אלא להכי נקט לאחר חיתום דלאו מוכחא מילתא דלאחר מתן מעות היה אבל קודם
חיתום מוכח מילתא דקודם מתן מעות הוא וזהא מודה זן ננס דמשעבד אבל לאחר חיתום פליג דמוכחא מילתא דלאחר מתן מעות
הוא דאי קודם מתן מעות הוה ליה לאקדומי לחיתום אלא לא יכלו להקדימו וכ"ת משום הא ליכא הוכחה דלהכי לא הקדימו לחיתום דלא
ליגזי ממשעבדי שהרי (א) אי הוה קודם מתן מעות הוה ליה לפרושי אי נמי למיכתב הערבות זלל ואי' דהיכא דלא כתב ואי' לא קיימי
העדים עליה אלא מלתא זכפאי נפשה הוא דמסיק זכ"ב בסוף פ"ג דגיטין (דף קמ"ג. א) וקשה לפי' ר"ת דהואיל ומוקי להאי כתיבת הערבות שהוא שטר
גמור להתחייב זו כשמוסר לו זפני עדים מהיך טעמא שמתחייב שז דזר יתחייב לו שיעבד נכסים נמי ע"י עדי מסירה כמו אס ליה ממנו
דעדי מסירה מפקי ליה לקלל דמנוכח זכמה דוכתי ור"ת הביא ראייה לדבריו מירושלמי דרבי יוחנן וריש לקיש אמרי זכה"ג שלא נתייב
לו קודם לזך דפריז זמה נתייב זה לזון את זת אשתו לא כן אמר רבי יוחנן ורשב"ל הכותב שטר חוב לחזירו זחוקת שהוא חייב ונמלל
שאינו חייב אינו חייב לו כלום ואף על פי שלפי הירושלמי קשה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן אין לחוש דזכמה דוכתי פליג אגמרא שלנו:
ניתנו

כתובה זו הלווהו אלא בינו
לבינו בלא דבר ועכשיו
בא להודות לו כך הוא
אם הודה לו בכתב כמו
שורה לו בפה ולא
אלימא הודאת כתיבתו
מהודאת פיו דתמי' הוא
כאילו הודה לו בפני
עדים דמי אבל לא אלימא
כמ"ד להו אתם עדי וק"ל
דר"ל ור"י הלכתא כר"י.
עין בערך ז"ב בס"ה: